

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

ΑΚΟΜΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ...

ΦΙΛΗΣΕ θερμά τὸ χέρι τῆς μητέρας του, ἐπῆρε τὴν εὐχή της, τὴν ἐγκαρδίωσε μὲ λόγια ἐνθουσιαστικά γιὰ τὴν Πατρίδα, καὶ ἐκίνησε ὑπερήφανος μὲ τὸ σύνταγμά του γιὰ τὰ σύνορα.

Ἐκείνη ἔσφιξε τὴν καρδιά της, ἐπνίξε βαθειὰ τὸν πόνον της καὶ κατευώδωσε τὸν μονάκριβό της, ποῦ τῆς τὸν ἐπαίρνε ἔτσι ἄξαφνα ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της ἡ Μεγάλη μας Μητέρα:

— Στὴν εὐχή τοῦ θεοῦ, παιδί μου! Καὶ μὲ τὸ καλὸ νὰ μοῦ ξαναγυρίσης νικητὴς καὶ δοξασμένος.

Ἦταν τότε ἀνοιξίς. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἐμοσχοβολοῦσε πλημμυρισμένη ἀπὸ ἐμμορφιά καὶ εὐτυχία. Ὅλα γύρω ἔλαμπαν, ἐχαίροντο, ἐγελοῦσαν: τὰ χωράφια, οἱ κῆποι, ἡ λαγκαδιές, οἱ κάμποι, τὰ βουνά, τὰ ἀκρογιάλια, τὰ πουλιά — ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ.

Μὰ ἡ πικραμένη καρδιά καὶ τὰ δακρυσμένα μάτια τῆς μάννας δὲν βλέπουν οὔτε νοιώθουν ὅλην αὐτὴν τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν χαρὰν τῆς φύσεως. Τῆς φαίνονται ὅλα μαῦρα καὶ ἔρημα. Καὶ μονάχα μιὰ ἐλπίδα νοιώθει ν' ἀνθίξῃ μέσα ἀπὸ τὴ φλόγα τοῦ καύμοῦ της καὶ νὰ τῆς χαμογελᾷ: πότε νὰ ξαναγυρίσῃ ὁ πολυχαϊδεμένος της, ὁ ἴγιός της ὁ μονάκριβος.

Πέρασαν μῆνες ἀπὸ τότε. Ὁ πόλεμος ἐτελείωσε. Ἡ φωτιά, ποῦ ἔφαγε λεβεντιές καὶ νιάτα, ἔσβυσε τώρα πλέον. Τὰ παληκάρια, ὅσα γλύτωσαν, ξαναγυρίζουν σιγά-σιγά στὰ σπίτια τους καὶ φέρνουν, μαζὶ μὲ τὴ δόξα, καὶ τὸ γέλιο καὶ τὴ χαρὰ στοὺς ἀγαπημένους των.

Ὁ ἴδιός της ἀκόμα νὰ γυρίσῃ. Τί ἔγινε τὸ γενναῖο παληκάρι καὶ δὲν φάνηκε ἀκόμα; Ἡ μητέρα του ἔχει πολὺν καιρὸν νὰ λάβῃ γράμμα του. Πρῶτα τῆς ἔγραψε τακτικά. Κάθε δυό-τρεις μέρες, ὅταν εἴρισκε καιρὸ, τὰ βράδια ποῦ ξεκουραζότανε ἀπὸ τὴ μάχη, ἢ ἀπὸ τῆς μακρυνῆς πορείας, κάτω ἀπὸ τὸ ἀντίσκηνο καὶ στὸ ξεψυχισμένο φῶς κανενὸς κερικοῦ, ἢ πρώτη του ἐννοια ἦτον νὰ τῆς γράψῃ λίγα λόγια: «Χρυσὴ μου μητέρα! Νὰ μὴ μοῦ στενοχωριέσαι. Ἐγὼ εἶμαι καλά. Πάντα νικοῦμε καὶ τραβάμε ἔμπρός. Καὶ θάλθω γρήγορα μὲ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ».

Πῶς δὲν ἔρχεται λοιπὸν τώρα; Γιατί ἄργει ἔτσι; Τί ἐγινε; Ῥωτάει τὰ ἄλλα παλληκάρια ποῦ δλοένα γυρίζουν. Μὰ κανεῖς δὲν ξέρει νὰ τῆς ᾤη ποῦ εἶνε τὸ μονάκριβό της. Δὲν ξέρουν ἢ δὲν θέλουν νὰ τῆς ποῦν τὴν ἀλήθεια; Τὴν πληροφοροῦν μονάχα πῶς ἐπολέμησε σὰν ἥρωας. Οἱ ἄλλοι σύγγενεῖς τὸν ἔχουν γιὰ σκοτωμένο καὶ πολλές φορές ἐδοκίμασαν νὰ τῆς τὸ ποῦν τῆς ἄμοιρης μὲ μισόλογα. Ἄλλὰ πῶς νὰ τῆς ξεριζώσουν τὴ μόνη ἐλπίδα ποῦ τὴν κρατάει στὴ ζωὴ. Μπορεῖ νὰ σαλεύσῃ ὁ νοῦς της τῆς δυστυχισμένης. Καλλίτερα νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ τὸν περιμένῃ.

Ἐχειμῶνιασε. Τὰ πουλιά δὲν κελαιδοῦν πλιά στὰ σύδενδρα. Τὰ λουλούδια μαράθηκαν. Καὶ μόνον ὁ ἄγριος βορηᾶς μουγκρίζει καὶ δέρνει τὰ ξερὰ κλαδιὰ τῶν πλατανιῶν.

Μὰ ἐκεῖνη συχνὰ κατεβαίνει κάτω στὸ ἀκρογιάλι καὶ περιμένει τὸν μονάκριβό της. Ἡ θάλασσα εἶνε ἀγριεμένη καὶ τὰ κύματα ξεσποῦν ἀφρισμένα. Ὁ οὐρανὸς εἶνε σκεπασμένος ἀπὸ μαῦρα σύννεφα. Βρέχει, βρέχει, σὰν νὰ κλαίῃ τὴν λαχτᾶρα τῆς μάνας, ποῦ ἀκόμα περιμένει νὰ γυρίσῃ ὁ γυιὸς της.

(Ἄρτα, 1914)

ΜΕΝΕΛ Χ. ΤΣΗΤΣΟΥΡΑΣ

Ἄπρόοπτος κατοπτρισμὸς

Ἡ ἐπισκέπτρια. — Νομίζω πῶς σὲ μιὰ Ἐκθεση καλλιτεχνικὴ δὲν ταιριάζει νὰ ἐκθέτετε τέτοια τερατουργήματα. Αὐτὸ ἐκεῖ τὸ πορτραῖτο λόγου χάριν δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἀνθρώπινον...

Ὁ ζωγράφος. — Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία... ἀλλὰ... αὐτὸ ποῦ βλέπετε... δηλαδή... δὲν εἶνε πορτραῖτο... εἶνε... καθρέφτης!...